

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій “УАБС”
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

На тему “ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ СТАТУТНОГО
КАПІТАЛУ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА”

Виконала студентка 2 курсу, групи ОПмз-91а
Спеціальності 071 “Облік і оподаткування”
Таран Наталія Валентинівна
Керівник: к.е.н., доцент Серпенінова Ю.С.

Суми - 2020 рік

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи магістра на тему
«Організація і методика обліку статутного капіталу акціонерного товариства»
студентки Таран Наталії Валентинівни

Сучасний етап розвитку України вимагає вирішення низки економічних завдань для забезпечення необхідних умов для подальшого розвитку вітчизняної економіки. Однією з ефективних форм організаційно-правової господарської діяльності, що використовуються вітчизняними підприємцями, є форма акціонерного товариства. Функціонування акціонерних товариств значною мірою визначається акумулюванням початкового капіталу та подальшим розпорядження ним. З огляду на це, дослідження питань формування та змін розміру статутного капіталу акціонерного товариства, нормативно-правового регулювання та порядок відображення в обліку набувають особливої актуальності.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в узагальненні та поглибленні теоретичних знань щодо організації обліку статутного капіталу акціонерного товариства, а також у розробці практичних рекомендацій щодо шляхів вдосконалення.

Об'єктом дослідження є процес обліку формування та змін розміру статутного капіталу акціонерного товариства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та методичних засад формування та змін розміру статутного капіталу.

У ході роботи було використано методи дослідження, такі як: порівняння, аналіз та синтез, табличний та графічний метод.

Інформаційну базу дослідження становили матеріали підручників, навчальних посібників, періодичних видань, наукових праць та статей вітчизняних та зарубіжних вчених з питань організації і методики обліку статутного капіталу акціонерного товариства а також законодавчих та нормативно-правових актів України, які регулюють облік статутного капіталу.

Основний науковий результат полягає в розробці пропозицій по усуненню проблемних аспектів організації та методики обліку статутного капіталу акціонерного товариства. В результаті дослідження було запропоновано шляхи їх вдосконалення. Запровадження даних підходів дозволить покращити підприємству облік статутного капіталу, забезпечуючи вчасність та достовірність відображення інформації.

З метою удосконалення синтетичного обліку статутного капіталу акціонерного товариства було запропоновано відкрити додаткові рахунки, які дозволять інтегрувати облік, тим самим забезпечивши швидке формування достовірної інформації про потоки капіталу підприємства. Запропоновано відкрити додаткові субрахунки які відображають: витрати, що виникають після реєстрації АТ; для відстеження акцій які приносять найбільше доходу; також відокремити внески за видами акцій; узагальнювати інформацію про розмір статутного капіталу в розрізі простих та привілейованих акцій; відображення додаткових акцій в результаті збільшення статутного капіталу; відображення штрафів та пені учасників за несвоєчасну сплату внесків до статутного капіталу.

Одержані результати роботи можуть бути використані для подальших досліджень щодо вдосконалення організації та методики обліку статутного капіталу акціонерного товариства. Вони дозволять формування достовірної інформації про рух статутного капіталу акціонерного товариства, для своєчасного прийняття управлінських рішень та подальшого розвитку підприємства.

Ключові слова: статутний капітал, облік статутного капіталу, нормативно-правове регулювання, удосконалення бухгалтерського обліку статутного капіталу.

Зміст кваліфікаційної випускної роботи викладено на 51 сторінках, зокрема список використаних джерел із 43 найменувань, розміщений на 5 сторінках. Робота містить 13 таблиць, а також 5 рисунків.

Рік виконання кваліфікаційної роботи - 2020 рік.

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис) (ініціали, прізвище)
“ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
(спеціальність 071 «Облік і оподаткування»)
студенту 2 курсу, групи ОПмз-91а
(номер курсу) (шифр групи)
Таран Наталії Валентинівни
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи: Організація і методики обліку статутного капіталу акціонерного товариства затверджена наказом по університету від «24» листопада 2020 року № 1814-III.
 2. Термін подання студентом закінченої роботи «7» грудня 2020 року
 3. Мета кваліфікаційної роботи полягає в узагальненні та поглибленні теоретичних знань щодо організації обліку статутного капіталу акціонерного товариства, а також у розробці практичних рекомендацій щодо шляхів вдосконалення.
 4. Об'єкт дослідження - процес обліку формування та змін розміру статутного капіталу акціонерного товариства.
 5. Предмет дослідження - сукупність теоретичних та методичних засад формування та змін розміру статутного капіталу.
 6. Кваліфікаційна робота виконується за матеріалами підручників, навчальних посібників, періодичних видань, наукових праць та статей вітчизняних та зарубіжних вчених з питань організації і методики обліку статутного капіталу акціонерного товариства а також законодавчих та нормативно-правових актів України, які регулюють облік статутного капіталу.
 7. Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети
- Розділ 1
Теоретичні аспекти обліку статутного капіталу акціонерного товариства – 12.10.2020 р.

(назва – термін подання)

У розділі 1

Визначити економічну сутність статутного капіталу, проаналізувати нормативно-правове регулювання обліку статутного капіталу акціонерного товариства.

(зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент)

Розділ 2

Організація обліку статутного капіталу акціонерного товариства 30.10.2020 р.

(назва – термін подання)

У розділі 2

Проаналізувати організаційно-економічні характеристики компанії ПРАТ “Технологія”, розглянути облік формування, збільшення та зменшення розміру статутного капіталу акціонерного товариства

(зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент)

Розділ 3

Удосконалення організації обліку статутного капіталу акціонерного товариства 23.11.2020 р.

(назва – термін подання)

У розділі 3

Здійснити критичний аналіз проблемних аспектів обліку статутного капіталу акціонерного товариства, запропонувати шляхи вдосконалення обліку статутного капіталу

(зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент)

8. Консультації з роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Серпенінова Ю.С., к.е.н., доцент	10.09.2020	12.10.2020
2	Серпенінова Ю.С., к.е.н., доцент	12.10.2020	30.10.2020
3	Серпенінова Ю.С., к.е.н., доцент	30.10.2020	23.11.2020

9. Дата видачі завдання: «10» вересня 2020 року

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис)

Завдання до виконання одержав _____
(підпис)

Ю.С. Серпенінова
(ініціали, прізвище)

Н.В. Таран
(ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ АТ.....	9
1.1. Значення та економічна сутність статутного капіталу АТ.....	9
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку статутного капіталу АТ.....	13
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ АТ.....	19
2.1 Організаційно-економічна характеристика ПРАТ “Технологія”.....	19
2.2. Облік формування та збільшення розміру статутного капіталу АТ.....	22
2.3. Облік зменшення розміру статутного капіталу АТ.....	26
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ АТ.....	31
3.1. Критичний аналіз нормативно-правового забезпечення регулювання обліку статутного капіталу акціонерного товариства.....	31
3.2. Шляхи вдосконалення обліку статутного капіталу АТ.....	36
ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	47

ВСТУП

Капітал є основою для започаткування і здійснення господарської діяльності будь-якого підприємства, одним із найістотніших і найважливіших показників. Статутний капітал – це майно, економічні ресурси підприємства на момент його створення, запорука стабільності та надійності, фундамент діяльності підприємства.

Різні облікові аспекти формування та змін розміру статутного капіталу акціонерного товариства вивчали такі науковці як І.В. Палатнікова, Р.А. Алборов, В.В. Долинська та інші. Однак, не зважаючи на такий інтерес до методик обліку статутного капіталу, залишається не мало питань, які потребують більш детального вивчення. У зв'язку з цим, дослідження питань, пов'язаних з формування та змінами статутного капіталу, відображення цих операцій в обліку, напрямків їх удосконалення обумовило актуальність теми дослідження.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в узагальненні та поглибленні теоретичних знань щодо організації обліку статутного капіталу акціонерного товариства, а також у розробці практичних рекомендацій щодо шляхів вдосконалення. Для досягнення визначної мети у процесі дослідження було вирішено наступні завдання:

- визначити значення та економічну сутність статутного капіталу акціонерного товариства;
- розглянути нормативно-правове регулювання обліку статутного капіталу;
- проаналізувати організаційно-економічні характеристики ПРАТ “Технологія”;
- розглянути облік формування та змін розміру статутного капіталу акціонерного товариства;
- здійснити критичний аналіз проблемних аспектів обліку статутного капіталу акціонерного товариства;

- запропонувати шляхи вдосконалення обліку статутного капіталу.

Об'єктом дослідження виступає процес обліку формування та змін розміру статутного капіталу акціонерного товариства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та методичних засад формування та змін розміру статутного капіталу.

У ході роботи було використано методи аналізу та синтезу, порівняння, табличний та графічний методи.

Інформаційну базу дослідження становили матеріали підручників, навчальних посібників, періодичних видань, наукових праць та статей вітчизняних та зарубіжних вчених з питань організації і методики обліку статутного капіталу акціонерного товариства а також законодавчі та нормативно-правові акти України, які регулюють облік статутного капіталу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

1.1 Значення та економічна сутність статутного капіталу акціонерного товариства

Структура та динаміка статутного капіталу це фундамент для пояснення показників, що свідчать про фінансову стійкість та фінансовий стан акціонерного товариства (далі АТ). Інформативне забезпечення для успішного управління статутним капіталом товариства складається, переважно, системою фінансової звітності та бухгалтерського обліку [19].

Правдиве та повне відображення в фінансовій звітності даних про склад і розмір статутного капіталу є принциповим в об'єктивній оцінці фінансового стану, успішної роботи товариства та для затвердження наступних дій інвесторами, засновниками, кредиторами та рештою користувачів інформації.

На сьогоднішній день в економічних джерелах можна знайти різні визначення статутного капіталу. Пояснення термінів статутного капіталу, якими користуються в різних джерелах інформації, наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1. Визначення трактування поняття “статутний капітал”

Автор, джерело	Визначення поняття “статутний капітал”
Палатнікова І.В. [31]	сума цінностей, вкладених в підприємство для ведення операцій з метою отримання прибутку
Алборов Р.А. [2]	сукупність вкладів учасників (власників) в майно при створенні організації для забезпечення її діяльності в розмірах, визначених установчими документами
Бутинець Ю.Ф. [6]	це організаційно-правова форма капіталу, величина якого визначається в розмірах, визначених установчими документами відповідно до чинного законодавства. Це сукупність в грошовому вираженні внесків (часток, акцій за номінальною вартістю) засновників (учасників) в майно при створенні підприємства для забезпечення його статутної діяльності
Податковий кодекс України [33]	є майновою основою діяльності підприємства, визначає частку кожного учасника в управлінні підприємством та гарантує інтереси його кредиторів.

Підсумовуючи дані поняття, можна дійти висновку, що статутний капітал АТ - це капітал, який створюється від суми вільної вартості усіх випущених акцій товариства. Він показує вільний розмір майна АТ, який в свою чергу забезпечує зацікавленість кредитора [35].

Формування статутного капіталу АТ відбувається шляхом розподілу випущених товариством акцій певної номінальної вартості між акціонерами.

Акції - цінні папери без фіксованого періоду обігу. Вони свідчать про пайову участь в статутному капіталі АТ та дозвіл на управління ним, а також надає його власникам право отримувати частину прибутку у вигляді дивідендів та брати участь у розподілі прибутку [38].

Головні аспекти при формування статутного капіталу юридичної особи полягають у вимогах, які запроваджені законодавством. Ці аспекти, зокрема, стосуються таких обмежень: мінімальний розмір початкового капіталу, форма відповідальності за кожен організаційно-правову форму компанії, вираження капіталу (низка дій чи акцій), порядок та умови сплати та їх оцінки (рисунок. 1.1).

Характерні особливості формування статутного капіталу АТ є наступні:

- з моменту прийняття засновниками рішення щодо створення АТ та приватного утворення перших акцій, розпочинається формування статутного капіталу;

- обсяг статутного капіталу закріплюється в статуті товариства, який затверджують на установчих зборах АТ, які повинні бути організовані на протязі трьох місяців від дати повної сплати акцій засновниками;

- кожний основоположник АТ мусить сплатити всю вартість здобутих акцій до дати схвалення результатів розміщення першого створення акцій. Тому, до миті реєстрації в АТ не повинно бути неоплаченого капіталу;

- у випадку несплати ціни придбаних акцій до дати схвалення результатів розміщення першого створення акцій АТ можна вважати не заснованим [15].

Рисунок 1.1. Головні критерії створення статутного капіталу АТ

Зміст статутного капіталу АТ та будь-яка інша правова реальність відображаються в його функціях.

Функції статутного капіталу є одним із найбільш суперечливих і недостатньо розкритих питань. У юридичній теорії їх можна класифікувати. Наприклад Долинська В.В. [13] виокремлює такі три функції статутного капіталу (рисунок 1.2).

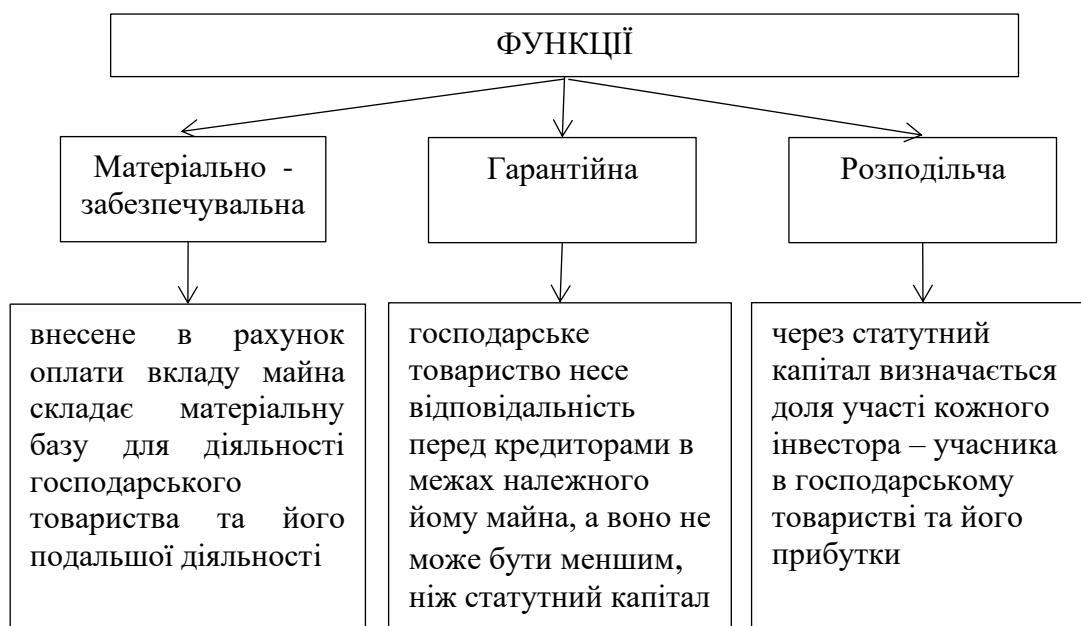

Рисунок 1.2. Функції статутного капіталу АТ

Отже, згідно чинного законодавства АТ засновники мусять створити статутний капітал. Статутний капітал – це єдиний капітал, який можна персоніфікувати. Ведення організації обліку статутного капіталу, дозволяє керівництву товариства отримувати надійну інформацію про етапи його формування для прийняття вчасних управлінських рішень.

Зазвичай формування статутного капіталу спочатку передбачає відкриття банківського рахунку, на який буде відбуватися зарахування коштів. Кошти засновників для формування статутного капіталу суб'єкта господарювання - юридичної особи зараховуються на цей рахунок до його державної реєстрації як юридичної особи. Даний рахунок починає функціонувати як поточний лише після того, як банк отримає документи, передбачені пунктом 3.2 Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах від 12.11.2003р. № 492, а також отримання ним повідомлення про реєстрацію рахунку державною податковою службою за місцезнаходженням суб'єкта господарювання - юридичної особи [7]. Якщо на установчому засіданні не

вказано більш ранній термін, то максимальний строк для встановлення законного капіталу становить один рік з дати реєстрації АТ.

Отже, статутний капітал є найважливішою частиною власного капіталу компанії, він виконує важливі функції для забезпечення ефективної роботи товариства.

1.2 Нормативно-правове регулювання обліку статутного капіталу акціонерного товариства

Нормативний нагляд за регулюванням обліку статутного капіталу в Україні відбувається на макро- та мікрорівнях (рисунок 1.3).

Основними законодавчими актами на макрорівні є Закони України та кодекси, а також національні нормативні акти (стандарти) статутного капіталу. Цивільний і Господарський кодекси України передбачають процедури формування статутного капіталу в різних організаціях та юридичних формах підприємств.

Згідно Господарського кодексу України заборонено використовувати для створення статутного капіталу АТ векселі, кошти отримані під заставу та в кредит, майно державних підприємств, що не підлягає приватизації.

Фінансовий стан засновника-юридичних осіб має можливість вносити відповідні внески до статутного капіталу АТ за обставин, передбачених законодавством, та має бути перевірено незалежним аудитором (аудиторською організацією) у встановленому порядку, а майновий стан засновників-громадян повинен мати Декларацію про майно та доходи (податкова декларація), для підтвердження доходів та витрат [12].

Згідно Закону про АТ ст.14, мінімальний статутний капітал АТ становить 1250 мінімальних заробітних плат, що базується на співвідношенні поточної мінімальної заробітної плати при створенні (реєстрації) АТ. Статутний капітал компанії визначає мінімальний розмір майна компанії, який гарантує інтереси кредиторів [15].

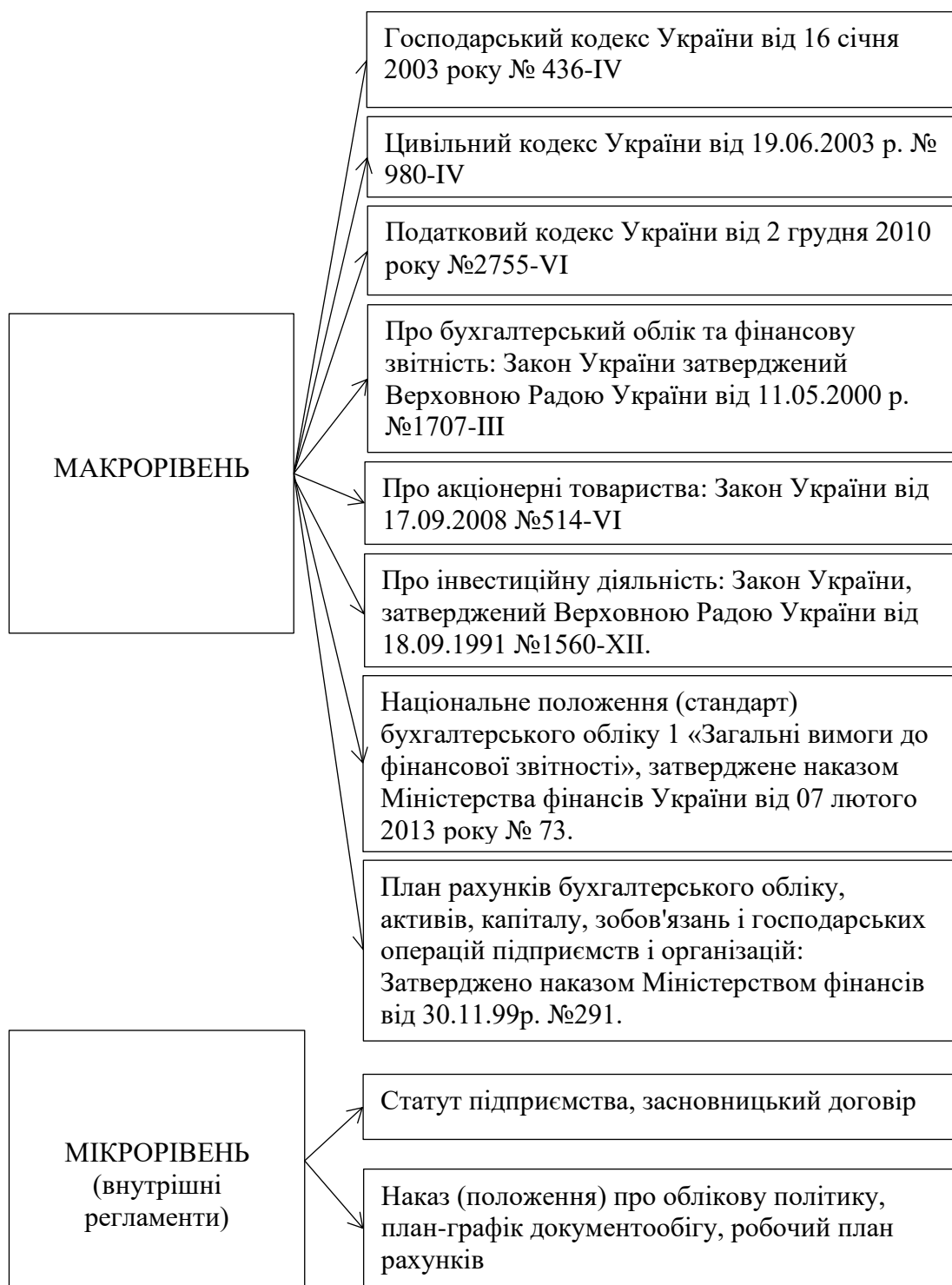

Рисунок 1.3. Нормативно-правові акти що регулюють облік статутного капіталу АТ на макро- та мікрорівні.

Права підприємців стосовно формування статутного капіталу містяться в Цивільному Кодексі України від 16.01.2003 р. № 435-IV [42],

Господарському Кодексі України від 16.01.2003 р. № 436-IV [12] та Законі України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI [15].

Порядок створення статутного капіталу АТ визначений в статті 11 Закону «Про акціонерні товариства» [15], а саме:

- вартість акцій, зданих на зберігання при створенні АТ, може бути оплачена готівкою, товарними цінними паперами (крім боргових цінних паперів та векселів, виданих засновником), майном та майновими правами та нематеріальними активами з грошовою вартістю. Ціна акцій, виділених під час створення АТ, не повинна бути нижчою за його номінальну ціну. Подібним чином виплата вартості акцій, розміщених під час створення АТ, не може розглядатися як прийняття результатів діяльності компанії або надання послуг;

- кожен засновник АТ повинен сплатити повну вартість придбаних акцій до дати затвердження результату первинної емісії акцій. Якщо вартість придбаних акцій не сплачена (не повністю оплачена) до дати затвердження результату первинної емісії акцій, АТ вважається не заснованим. До сплати 50% статутного капіталу компанія не має права вести господарську діяльність, яка не має нічого спільного зі створенням компанії;

- ціна майна, сплачена засновником АТ за оплату акцій компанії, повинна відповідати ринковій вартості майна, яка визначається незалежною оцінкою на основі законів, що стосуються оцінки майна, майнових прав та професійної оцінки;

- після того як засновник АТ повністю оплатить вартість акцій, йому видається документ протягом 10 робочих днів від дати отримання АТ свідоцтва про реєстрації випущення акцій, який засвідчує право власності засновника АТ на акції.

- до моменту реєстрації звіту про результати розподілу акцій засновник має всі права, засвідчені акціями, але не має права їх обтяжувати зобов'язаннями та відчужувати.

Згідно Господарського кодексу України суб'єкти господарювання можуть створюватися та діяти на основі типового статуту, затвердженого Кабінетом Міністрів України. Після прийняття учасниками хартії статут стає установчим документом (ст. 56 ч. 4) [12].

Якщо компанія створена та функціонує відповідно до статуту, рішення про створення компанії, підписане всіма засновниками, включає тип компанії, назву компанії, місцезнаходження, тему та цілі, склад засновників та учасників, розмір статутного капіталу, а також інформацію про запровадження діяльності на основі статуту (ст. 82, ч. 10 Господарського кодексу України) [12].

Бухгалтерський облік з статутним капіталом повинен відповідати нормам та правилам, встановленим законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями) який визначає нормативні акти, правову основу фінансів, бухгалтерського обліку та фінансовий звіт в Україні [16].

Податковий облік операцій з статутним капіталом враховує положення та норми, встановлені Податковим кодексом України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [33].

Питання створення облікової політики АТ на регулюється на законодавчому рівні Листом Міністерства фінансів України від 21.12. 2005 р. № 31-34000-10-5/27793 «Про облікову політику» [21], Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV [16], Міжнародним стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності [26], Листом МФУ від 29.07.03 № 04230-04108 «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності» [22].

Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 затверджено план рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, який містить перелік рахунків та схем реєстрації і групування на них фактів фінансово-господарської діяльності у бухгалтерському обліку. Використовується для

проставлення кореспонденції рахунків в документах первинного обліку, включаючи записи, що відносяться до статутного капіталу.

З метою узагальнення інформації про стан та зміни статутного капіталу АТ вище зазначеним планом рахунків встановлено рахунки 4 класу “Власний капітал та забезпечення зобов’язань” відображаючи зміни різних компонентів статутного капіталу, План рахунків забезпечує облік на таких рахунках. На основі цих рахунків формується Звіт про власний капітал. Назва облікового запису вже відображає накопичену інформацію [32].

Відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 [18], відображаються основні операції формування та збільшення або зменшення статутного капіталу АТ.

Неодмінною частиною бухгалтерської роботи є велика кількість оригіналів документів, постійно виконуючи арифметичні операції, перевіряючи правильність розрахунків і операцій, і порівнюючи дані з інформацією в суміжних областях бухгалтерського обліку.

На первинній стадії бухгалтерського обліку збирається інформація про господарські операції та явища та реєструється в первинних бухгалтерських документах, тим самим покращуючи ефективність контролю та управління АТ.

Всі первинні документи з обліку статутного капіталу повинні бути оформленні відповідно до затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88 “Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку” [34] та загальних вимог документування.

В результаті дослідження ми розглянули та систематизували основні нормативно-правові акти спеціального та загального характеру, що, у свою чергу, дозволить дипломованому бухгалтеру своєчасно та правильно відобразитись у бухгалтерському обліку операцій для формування та зміни статутного капіталу. Згідно з дослідженням нормативних вимог щодо

формування та обліку статутного капіталу АТ, встановлено, що національний макрорівень контролює найбільш важливі аспекти цих процедур.

Основними внутрішніми нормативними актами, що регулюють формування, використання та облік статутного капіталу, є статут та облікова політика підприємства.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

2.1 Організаційно-економічна характеристика ПРАТ “Технологія”

ПРАТ “Технологія” - це компанія, що спеціалізується на виробництві герметизуючих та пакувальних матеріалів. Продукція компанії експортується до Великобританії, Угорщини, Іспанії, Молдови, Китаю, Росії, Австралії, Білорусі та інших країн [3].

Акціонерами підприємства “Технологія” є фізичні особи Польщі та України. Безпосередньо на підприємстві працює 611 осіб. АТ “Технологія” почало своє існування з 16.05.1990 та знаходиться м. Суми.

Для дослідження основних показників підприємства потрібно зробити аналіз його фінансового стану. Базою даних для цього являється система показників на певну дату, тобто баланс підприємства форми ф1 та ф2. Важливою особливістю фінансового стану компанії є фінансова стабільність. Результати розрахунків фінансової стабільності ПРАТ “Технологія” показані в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 Основні показники діяльності ПРАТ “Технологія”

Показники	Роки		Відхилення
	2018	2019	
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товари, роботи, послуги)	1864748,42	1798454,21	-66294,21
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товари, роботи, послуги)	1 553 952	1 498 707	-55245
Валовий прибуток (збиток)	426569	332213	-94356
Чистий прибуток (збиток)	223794	183326	-40468
Власний капітал	1109050	1290242	181192
Середньорічна вартість основних засобів	525 728	584 424	58696
Рентабельність продаж, %	27,45	22,17	-5,28

Аналіз наведених у таблиці 2.1 даних дає можливість зробити висновок, що у 2018-2019 рр. спостерігалось зменшення доходу від реалізації продукція на 66294,21 грн. Чистий дохід також зменшився на 55245 тис. грн. за весь

аналізований період. Однак у 2019 році підприємство збільшило свій власний капітал на 181192 грн. та зросла середньорічна вартість основних засобів на 58696 грн. Прибутковою була його діяльність лише в 2018 році, коли чистий прибуток склав 223794 грн.

Отже, аналіз власного капіталу дозволяє зробити висновок, що у проаналізованому періоді спостерігається його зростання на 181192 грн. Середньорічна вартість активів зросла у 2019 році на 58696 грн.

Також спостерігається зниження валового прибутку на 94356 грн. та відповідно скорочення рентабельності продажу на 5,28%. У попередньому періоді показник був рівний 27,45%, а за аналізований – 22,17, що означає зменшення дохідності реалізованої продукції на досліджуваному підприємстві. Розглянувши розмір статутного капіталу з 2016 року по 2020 рік, бачимо що він за ці 4 роки не змінювався.

За даними бухгалтерського балансу проаналізуємо платоспроможність підприємства та визначимо показники, що характеризують фінансову стійкість підприємства (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2 – Аналіз платоспроможності та фінансової стійкості підприємства

Показники	На початок року	На кінець року	Відхилення
Аналіз платоспроможності підприємства			
Коефіцієнт покриття (поточної ліквідності, загальної ліквідності)	2,143655	2,352189	0,208534
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,501524	1,789141	0,287617
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,119951	0,127934	0,007982
Аналіз фінансової стійкості підприємства			
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	0,648922	0,708371	0,059449
Коефіцієнт фінансової залежності	0,541017	0,411689	-0,129328
Коефіцієнт маневрування	0,356863	0,308382	-0,048481
Коефіцієнт заборгованості(фінансового ризику)	0,312037	0,228061	-0,083976
Коефіцієнт забезпечення власними коштами	1,143655	1,352189	0,208534
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,848370	2,429020	0,580650
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,808816	0,767442	-0,041374

Отже, за проаналізований період коефіцієнт покриття збільшився на 0,208534, що є позитивною тенденцією в цілому. Даний показник більше одиниці і це означає, що у підприємства є кошти для сплати своїх рахунків і їх достатня кількість. Коефіцієнт швидкої ліквідності також збільшився на 0,287617. Даний показник в кінці року відповідає нормі. Це свідчить про те, що оборотні активи збільшуються, а поточні зобов'язання зменшуються. Коефіцієнт абсолютної ліквідності дещо збільшився, але не набагато – 0,007982. Коефіцієнт абсолютної ліквідності відповідає нормі, це в свою чергу, свідчить про те, що у підприємства достатньо коштів для сплати своїх рахунків негайно.

Показники фінансової стійкості характеризують забезпечення стабільності діяльності підприємства в майбутньому і пов'язані із загальною фінансовою структурою підприємства. Фінансова стійкість підприємства в цілому за проаналізований період покращилась, про це свідчить, що за аналізований період в підприємства наявні показники власного капіталу, а отже підприємство фінансово незалежне. Аналогічна ситуація з показниками фінансової залежності, маневреності, фінансового ризику та фінансової стабільності. Щодо коефіцієнта забезпеченості власними коштами, то слід сказати, що в загальному він збільшився на 0,208534, що є безумовно позитивним явищем. Результати розрахунків фінансового левериджу за аналізований період зменшились, що є позитивним фактором для підприємства, оскільки зменшився відсоток фондів наданих кредиторам.

Отже, з проведеного економічного аналізу ПРАТ “Технологія, можна зробити висновок що дана компанія є конкурентоспроможною, фінансово стабільною та має всі економічні можливості для запровадження нової продукції.

2.2 Облік формування та збільшення розміру статутного капіталу акціонерного товариства

При реєстрації статутного капіталу АТ товариство може отримувати кошти як різницю між ринковою вартістю та номінальною вартістю акцій. Спосіб обліку повинен спочатку відображати активи, отримані від засновника як внесок до статутного капіталу кредитора. Рахунок для формування статутного капіталу - 401 “Статутний капітал”. Залишок кредиту на рахунку статутного капіталу повинен відповідати розміру статутного капіталу, визначеному в статуті та установчих документах.

Статутний розмір капіталу АТ, визначений установчими документами у балансовому зобов'язанні, незалежно від суми, фактично отриманої від продажу акцій, повинен відображатися повністю. Заборгованість акціонерів та учасників перед статутним внеском в капітал обліковується на окремому рахунку активів балансу. Фінансові служби підприємств повинні забезпечувати своєчасність та повний доступ коштів.

Акціонери зобов'язані повністю виплатити акції у строк, визначений установчими зборами (але не пізніше одного року після реєстрації АТ). Якщо в нормативно-правових актах АТ не вказані процедури санкцій проти несвоєчасних платежів, то відповідно до статті 33 Закону про господарські товари, акціонери щороку сплачують 10% від простроченої виплати протягом періоду затримки. Крім того, якщо акції все-таки не будуть виплачені протягом 3 місяців після встановленого терміну, АТ має право їх продати.

Ці фактично отримані суми у звітному періоді включають до валових витрат [36].

Облік статутного капіталу АТ пов'язаний з обліком власних випущених акцій. Після того, як держава зареєструє підприємство, статутний капітал у вкладі капіталу учасника, зазначений у його установчих документах, буде

відображений у кредиті рахунку 401 “Статутний капітал”, що відповідає рахунку:

- 10 “Основні засоби”;
- 11 “Інші необоротні активи”;
- 12 “Нематеріальні активи”;
- 20 “Виробничі запаси”;
- 22 “Малоцінні та швидкозношувані предмети”;
- 28 “Товари”;
- 30 “Готівка”;
- 31 “Рахунки в банках”.

Вартість акцій, не сплачених акціонерами, визначається за дебетом рахунку 46 “Неоплачений капітал” та кредитом рахунку 401 “Статутний капітал”. Отже, рахунок 401 відобразатиме фактичну підписку на акції.

Статутний капітал АТ визначається номіналом оголошених акцій (незалежно від фактичної ціни продажу). Після того, як АТ зареєструвало суму підписаних акцій, в бухгалтерському обліку, за номінальною ціною, вказується кореспонденція:

- Дт 46 “Неоплачений капітал”;
- Кт 401 “Статутний капітал”.

Залишок “Статутного капіталу” на рахунку 401 повинен дорівнювати розміру статутного капіталу, зареєстрованому в установчих документах, і номіналу випущених акцій. Аналітичний облік за рахунком 401 “Статутний капітал” ведеться за типом акцій та учасниками АТ.

На субрахунку 401 “Статутний капітал” відображаються статутні кошти компанії, державних та комунальних підприємств.

Розрахунок статутного капіталу проводиться на рахунку 401 “зареєстрований (пайовий) капітал”. Кредит цього рахунку відображає збільшення зареєстрованого капіталу, а також за дебетом відображається зменшення (вилучення) отриманого статутного капіталу, який був задекларований, але ще не зареєстрований.

Організація синтетичного бухгалтерського обліку першого рівня повинна базуватися на системі, передбаченій планом рахунків, і додатково визначати потреби у фінансовій звітності та управлінні конкретним підприємством. Правильність визначення частки кожного власника (учасника) залежить від аналітичного обліку організації статутного капіталу підприємства. Організація рахунку аналізу статутного капіталу залежить від типу капіталу кожного засновника, акціонера залежно від характеристик формування та масштабу капіталу кожного конкретного підприємства.

Фактичний дохід власника (засновника) базується на кредиті рахунку “Несплачений капітал”, який відповідає рахунку грошових коштів та інших цінностей (актив) або зобов'язань (пасив) [39].

Згідно аналітичного обліку статутного капіталу показуються дані про номінальну та емісійну вартість акцій, якими володіють відповідні акціонери, розмір боргу за внеском капіталу, зміна його частки в законному капіталі, форма вкладу капіталу, оцінка відповідно до документа про склад тощо.

Розглянемо формування статутного капіталу АТ на конкретному прикладі.

Засновники АТ зареєстрували випуск акцій на суму 1000000 грн. (10000 акцій по номінальній вартості 100 грн.). Емісійна вартість акцій - 105 грн. за 1 акцію. До дня скликання установчих зборів внесено 67 % вартості акцій, з них:

- коштами - 30 %;
- основними засобами - 10 %;
- нематеріальними активами - 5%;
- ТМЦ - 15 %;
- цінними паперами - 7 %.

Сплачено держмитом - 0,1% оголошеної вартості випуску акцій - 1000 грн.

На конституційному з'їзді було схвалено угоду, укладену засновниками, та затверджено оцінку внесків у натуральній формі (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3 Обліку формування статутного капіталу АТ

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, тис.грн.
		Дт	Кт	
1	Відображений статутний капітал	46	401	1000,00
2	Отримані внески у формі:			
2.1	Коштів (30 %):			
	Отримані кошти	31	46	300,00
	Відображена сума емісійного доходу	31	421	15,00
2.2	Основних засобів (10%)			
	Оприбутковані основні засоби	10	46	100,00
	Відображена сума податкового кредиту	641	46	20,00
	Врахована сума емісійного доходу	10	421	5,00
2.3	Нематеріальних активів (5 %)			
	Отримані нематеріальні активи	12	46	43,75
	Відображена сума податкового кредиту	641	46	8,75
	Врахована сума емісійного доходу	685	421	2,50
2.4	ТМЦ (15%)			
	Оприбутковані ТМЦ	20	685	131,25
	Відображена сума податкового кредиту	641	685	26,25
	Відображене погашення суми заборгованості по внесках	685	46	150,00
	Врахована сума емісійного доходу	685	421	7,500
2.5	Цінних паперів (7%)			
	Оформлена передача цінних паперів	14	46	70,00
	Врахована сума емісійного доходу	14	421	3,50
3	Відображена оплата засновниками держмита за реєстрацію випуску акцій	421	685	1,00
4	Компенсовані витрати засновників по оплаті держмита за реєстрацію випуску акцій	685	31	1,0

Тому статутний капітал є невід'ємною частиною господарських операцій. Субрахунок 401 "Статутний капітал" використовується для обліку статутного капіталу. Аналітичний облік ведеться відповідно до виду капіталу кожного акціонера. Це повинно відображати таку інформацію: номінал та емісійна вартість акцій, якими володіють акціонери, сума заборгованості, зміна частки акцій у статутному капіталі, форма внеску капіталу, оцінка на основі документа про склад тощо.

Якщо акції придбані не за номінальною ціною, а за ціною випуску (що перевищує номінальну ціну), для відображення отриманої різниці буде використано кредит “Емісійного доходу” на субрахунку 421. Придбання акцій за ціною нижче номіналу вважається неповною оплатою вартості акцій, оскільки інвестор обіцяє стати власником акцій у статутному капіталі компанії і повинен сплатити принаймні номінальну вартість акцій. Якщо він хоче платити менше, його частка зменшиться.

2.3 Облік зменшення розміру статутного капіталу АТ

Способами зменшення статутного капіталу АТ можуть бути:

- а) компанія купує частину випущених акцій і списує їх, зменшуючи кількість акцій за поточною номінальною вартістю;
- б) зменшення номінальної вартості акцій.

Після повідомлення всіх кредиторів у встановленому законодавством порядку статутний капітал АТ може бути зменшений. У цьому випадку кредитори компанії мають право вимагати від компанії дострокового припинення або виконання відповідних зобов'язань та відшкодування збитків.

Загальні збори акціонерів можуть прийняти рішення про зменшення статутного капіталу АТ шляхом придбання частини випущених власних акцій для скасування або скасування раніше не придбаних, непроданих або не придбаних власних акцій для зменшення кількості акцій поточної номінальної вартості . Більше одного року з дати придбання.

Процедура зменшення статутного капіталу АТ шляхом скасування раніше викуплених власних акцій, які не були продані або анульовані протягом одного року з дати придбання, та зменшення кількості акцій поточної номінальної вартості включає наступну серію дій (рисунок 2.1)

Рисунок 2.1 Порядок зменшення статутного капіталу шляхом скасування раніше викуплених акцій

Процес зменшення статутного капіталу АТ шляхом зменшення кількості акцій наявної номінальної вартості за рахунок придбання та анулювання

деякої частини випущених власних акцій включає в себе наступну послідовність дій:

Загальні збори акціонерів компанії приймають такі рішення:

а) зменшити статутний капітал АТ;

б) викуп власних акцій з метою їх скасування та затвердження протоколу рішення про придбання власних акцій

в) визначення уповноваженого органу емітента якщо це не визначено статутом, якому надаються повноваження [37].

Розглянемо на прикладі. АТ прийняло рішення про зменшення статутного капіталу та часткове повернення вкладів усім акціонерам (за домовленістю сторін вклади повертаються товарами) на суму 60000 грн. (у тому числі ПДВ — 10000 грн.) При цьому витрати, пов'язані зі зменшенням статутного капіталу, склали 5000 грн.

Таблиця 2.4. Зменшення статутного капіталу АТ у зв'язку з частковим поверненням вкладів усім акціонерам

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума
1	Відображено витрати, пов'язані зі зменшенням статутного капіталу	421	631	5000
2	Оплачено витрати, пов'язані зі зменшенням статутного капіталу	631	311	5000
3	Зменшено статутний капітал	401	672	60000
4	Передано акціонерам (учасникам) товари як часткове повернення вкладів	672	702	60000
5	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	702	641	10000
6	Списано собівартість переданих товарів	902	28	38000 (умовно)

Оскільки в цьому випадку частина поверненого депозиту здійснюється у вигляді товарів, компанії потрібно буде відобразити випадкові податкові наслідки цієї операції: відобразити загальний дохід та нарахувати зобов'язання з ПДВ. У цьому випадку частина повернення депозиту не розглядається як виплата дивідендів (оскільки це не розподіл прибутку компанії), тому він не повинний бути включений і сплачений як “дивідендний” авансовий внесок.

Процедура зменшення статутного капіталу АТ шляхом зменшення номінальної вартості акцій включає наступні етапи:

Загальні збори АТ приймають наступні рішення про:

а) зменшення статутного капіталу АТ;

б) випуск акцій шляхом зменшення номінальної вартості акцій та обмін запасів акцій старої номінальної вартості на акції з новою номінальною вартістю та затвердження протоколу засідання, на якому було прийнято рішення про випуск акцій;

в) затвердити зміни до статуту, пов'язані зі зменшенням статутного капіталу АТ [**Error! Reference source not found.**].

Розрахунок з акціонером, який хоче викупити акції, повинен відобразитися на рахунку 67 “Розрахунки з учасниками”, щоб відобразити утримання податку на прибуток.

Розглянемо відображення операцій зі зменшення розміру статутного капіталу на конкретному прикладі. АТ викупило частину акцій за ринковою вартістю 50000 грн. з метою подальшого перепродажу (номінальна вартість 40000 грн). Однак до закінчення 1 року з моменту викупу було прийнято рішення про анулювання акцій та зменшення статутного капіталу. Витрати, пов'язані зі зменшенням статутного капіталу, склали 5000 грн.

Таблиця 2.5. Зменшення статутного капіталу АТ у зв'язку з викупом та анулюванням частини акцій.

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума
1	Викуплено частину акцій (частку учасника)	451	673	50000
		673	311	50000
2	Відображено витрати, пов'язані зі зменшенням статутного капіталу	421	631	5000
3	Оплачено витрати, пов'язані зі зменшенням статутного капіталу	631	311	5000
4	Зменшено статутний капітал у зв'язку з анулюванням викуплених акцій (частки) (на номінальну вартість акцій (частки) — 40000 грн.)	40	451	40000
5	Відображено перевищення викупної вартості акцій (частки) над номінальною вартістю (збиток від викупу)	421	451	10000

Статутний капітал може бути зменшений за таких обставин:

- учасники виходять з організації або АТ, щоб викупити свої акції та згодом скасувати їх;
- при перетворенні суми статутного капіталу в чисту вартість активів, як правило, це шляхом погашення збитків, понесених організацією;
- організувати майнове покриття боргів перед кредиторами тощо..

Отже, враховуючи всі обставини можна зробити висновок що потрібно вчасно та достовірно відображати всі операції в бухгалтерському обліку. Зменшити розмір статутного капіталу можна двома способами, за рахунок зменшення номінальної вартості активів та зменшення кількості акцій за номінальною вартістю списуючи викуплені акції.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

3.1 Критичний аналіз нормативно-правового забезпечення регулювання обліку статутного капіталу акціонерного товариства

Сьогодні в Україні функціонування статутного капіталу АТ є недостатньо регульованим. Статутний капітал є правовою та економічною основою функціонування АТ. Тобто, з одного боку, це дає можливість розпочати бізнес (економічний стандарт); з іншого боку, його існування підтверджує законність підприємства (правовий стандарт). У подальшій діяльності відкритого АТ поведінка статутного капіталу включає два аспекти:

- 1) фактично - як основа для розрахунку та розподілу доходу акціонерам;
- 2) формально - як наглядач за майновими відносинами та як гарантія для підприємства щодо погашення боргів.

АТ мають багато характеристик та переваг, яких не мають інші економічні та правові форми корпоративних організацій.

Положення та інші внутрішні документи АТ, створені до набрання чинності “Законом України про акціонерні товариства”, повинні відповідати даному закону не довше ніж протягом двох років з дати набрання його чинності. Розглянемо основні зміни, внесені регламентом (табл. 3.1)

Таблиця 3.1 Критичний аналіз чинного законодавства з питань організації діяльності АТ

№	Критерій	Сутність	Характеристика
1	Типи АТ	АТ поділяється на державне АТ та приватне АТ за типом. Тому приватні інвестиційні компанії можуть проводити лише приватні розміщення акцій. У свою чергу публічні АТ можуть проводити публічну та непублічну емісію акцій	Якщо нормативні акти та внутрішні нормативні акти раніше створеного АТ не відповідають положенням закону, положення закону не несуть юридичних наслідків, які можуть призвести до закритості та відкритості ситуації як приватних, так і державних компаній в Україні.
2	Можливість вступити в АТ з однією особою	Якщо акціонер придбає всі акції товариства, АТ може бути створене однією особою або в складі однієї особи	Це позитивний момент, оскільки це дозволяє повністю контролювати діяльність АТ та здійснювати змістовне управління та контроль підприємства.
3	Внесення Меморандуму про асоціацію	Передбачається, що підготовка цього документа буде здійснюватися під час створення нового АТ. Засновники АТ можуть скласти установчий договір, який передбачає порядок створення спільної діяльності АТ, кількість, тип і тип акцій, які повинен придбати кожен засновник, номінальну вартість та ціну придбання цих акцій, термін виплати та Форма, тривалість угоди. Укладення установчого договору не є обов'язковим, оскільки воно не є установчим документом АТ відповідно до закону	Створення меморандуму асоціації може узгодити інтереси засновників АТ при створенні АТ. Підготовка таких документів може бути придатною для публічних АТ
4	Формування статутного капіталу через власність	Вартість акцій, випущених під час створення АТ, може бути сплачена готівкою, нерухомістю, майновими та немайновими правами з оцінкою, а також цінними паперами (крім боргових цінних паперів, де емітентом боргових цінних паперів є промоутер та векселі).	Ми вважаємо, що виплата акцій акціонерним компаніям у формі акцій є новаторством
5	Зменшення статутного капіталу АТ	Немає необхідності вказувати відповідні варіанти в статуті АТ. Можна зменшити статутний капітал АТ, встановивши обмеження одним із таких способів: зменшивши номінальну вартість акцій або скасувавши раніше придбані акції та зменшивши їх загальну кількість	Це нововведення наближає законодавство до міжнародних стандартів та враховує особливості ринкової економіки

Продовження табл. 3.1

6	Переважне право акціонера	Закон розрізняє право першої відмови акціонерів приватного АТ (якщо один з акціонерів передає акції АТ на користь третій стороні) та право першої відмови акціонерів під час випуску акцій АТ. Якщо другий випадок закону не може дати вибір шляхом врегулювання цього питання в статуті АТ, то у випадку передачі акцій АТ третій стороні, це бажання акціонерів встановити право першої відмови. Статут приватного АТ може передбачати право першої відмови для його акціонерів та самого товариства. Однак, якщо акціонери вважають, що доцільно мати таке право, а відповідні положення передбачені в статуті АТ, вони можуть здійснювати це право лише у порядку, встановленому законом. Тобто, беручи до уваги законодавчі вимоги, надзвичайно важливо вказати, чи є в статуті приватної акціонерної компанії переважне право акціонера та процедура його здійснення.	При складних злиттях ця влада дозволяє певний проміжок часу сконцентрувати кошти компанії в руках кількох, тобто позбутися меншості. В статуті приватного АТ надзвичайно важливо враховувати вимоги закону та пояснювати існування переважних прав акціонерів та процедур реалізації.
---	---------------------------	---	---

Закон про АТ вніс суттєві зміни в порядок роботи АТ:

- 1) нові правила проведення та скликання зборів акціонерів;
- 2) запровадити правила щодо проведення великих операцій та операцій з участю АТ;
- 3) АТ поділяються на публічні та приватні;
- 4) нові процедури визначення розміру дивідендів та послідовності виплати;
- 5) механізм реалізації процедур реорганізації був значно оновлений;
- 6) акції, які існують лише у бездокументарній формі;
- 7) спеціальні процедури придбання основних та контрольних акцій АТ;
- 8) обмежити кількість акціонерів приватних АТ та вимагати обов'язкового переліку публічних АТ;
- 9) кумулятивне голосування при виборі членів Ради наглядачів та Ревізійної комісії.

Аналіз та облік статутного капіталу здійснюється за типом частки (депозит, пай). Однією з умов організації всебічного моніторингу процесу підписки та оплати акцій є необхідність розмежовувати інформацію про статутний капітал на основі різних видів акцій, передбачених документами про склад компанії. Ще один критерій групування та узагальнення інформації - необхідність організації бухгалтерського режиму розрахунків з кожним акціонером. Отже, забезпечення дотримання прав акціонерів - це надійність та своєчасність ведення бухгалтерського обліку. Для забезпечення фінансової стійкості АТ рекомендується створити резерв можливої амортизації певних видів майна компанії. Формування таких резервів відбувається за рахунок прибутку компанії, з метою захисту власного майна від можливих втрат, інфляції або несприятливих наслідків ринкового середовища.

Головною умовою забезпечення швидкого економічного зростання України та підвищення її конкурентоспроможності на світовому ринку є створення сприятливих умов для розвитку бізнесу. Такою важливою умовою є розвиток законодавства про компанії та формування його комплексної системи, що підвищить конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість українських компаній, а також забезпечить прозорість та ефективність державного нагляду за відносинами компаній. Для цього необхідно:

- розвиток корпоративного законодавства в регіонах, де відсутні чіткі закони та нормативні акти, в основному полягає у сфері нагляду за процесами реструктуризації та придбання компаній;
- забезпечити закони та нормативні акти, спрямовані на встановлення балансу інтересів для всіх зацікавлених учасників відносин компанії;
- запровадити принципи корпоративного управління, що відповідають міжнародному рівню, у чинному українському законодавстві.

Статут АТ повинен реалізовувати поєднання найкращих інтересів засновника та інших акціонерів, виходячи з інтересів найбільшого акціонера при прийнятті ключових рішень; повноваження виконавчого органу

наглядової ради повинні бути чітко розділені, і йому слід надати ефективний важель впливу на поведінку виконавчого органу, наприклад, повноваження приймати деякі важливі рішення, щоб виконавчий орган його не ігнорував, а обидва агентства мали ефективність для організації зацікавленості у співпраці, посади наглядової ради та виконавчого агентства заборонити суміщати. Серед проблем, що виникають у бухгалтерській практиці, особлива роль полягає у відображенні зменшення статутного капіталу, оскільки статутний капітал не відповідає чистим активам підприємства.

Українське контрольне відомство ще не розробило механізм визначення того, чи потрібна обов'язкова зміна статутного капіталу АТ. Тому на практиці, хоча аналіз фінансової звітності свідчить про необхідність ретельного фінансового аналізу статей балансу, щоб відповідати вимогам нормативних актів, все ще існують випадки одноразового добровільного зменшення статутного капіталу.

Поки не буде сплачено весь статутний капітал, АТ не має право виплачувати та оголошувати дивіденди. Тобто, у разі заборгованості зі внеску до статутного капіталу АТ не має права виплачувати дивіденди, включаючи виплати акціонерам, які повністю сплатили заявлені акції.

Якщо дивіденди виплачуються засновникам, емітент прав компанії повинен розрахувати та утримувати податок на прибуток, а також розрахувати та утримувати податок на доходи фізичних осіб. Відповідно до ПКУ, якщо одночасно виконуються наступні умови, податок на прибуток не сплачується:

- за рахунок нарахованих дивідендів збільшується статутний капітал емітента прав компанії;
- дивіденди виплачуються у формі акцій або паїв;
- сума нарахованих дивідендів не змінює участі власника в статутному капіталі емітента прав компанії.

3.2 Шляхи вдосконалення обліку статутного капіталу

Завданням бухгалтерського обліку має бути оцінка капіталу для характеристики його потенціалу зростання. Отже, всі операції, проведені під час створення компанії до реєстрації компанії, повинні відображатися в журналі господарських операцій, щоб повністю їх охопити. На нашу думку, існуючий план рахунків не задовольняє в повній мірі всіх потреб обліку статутного капіталу АТ. З метою удосконалення даної ділянки обліку ми пропонуємо деталізувати існуючі рахунки відповідними субрахунками (рис. 3.1).

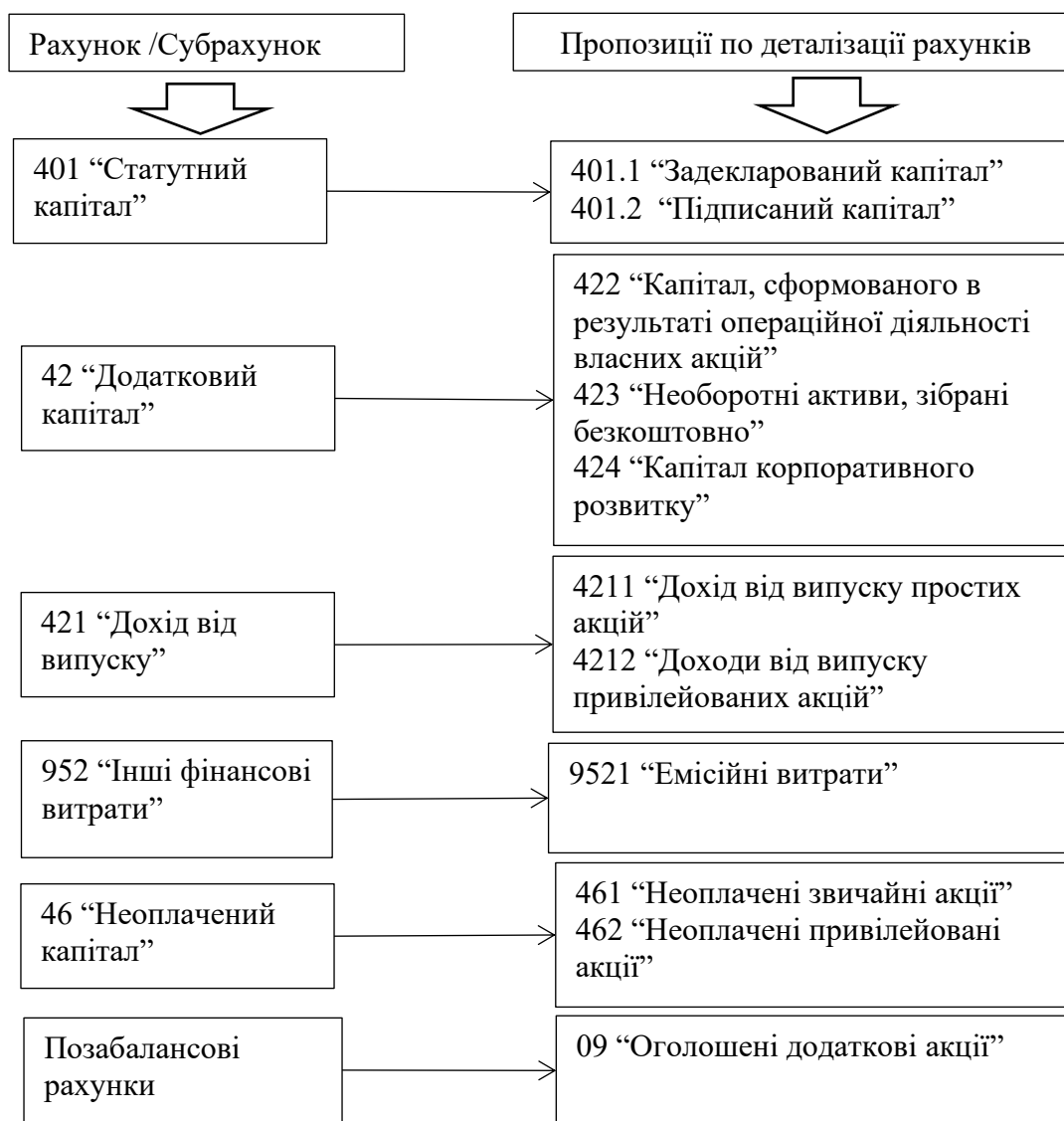

Рисунок 3.1 - Пропозиції по удосконаленню обліку статутного капіталу АТ

Для розгляду статутного капіталу встановлено рахунок 401 “Статутний капітал”. Ми вважаємо, що цей субрахунок повинен мати два субрахунки: 401.1 “Задекларований капітал”, щоб відобразити заявлені прості акції та привілейований капітал; 401.2 “Підписаний капітал”, використовується для узагальнення інформації про статутний капітал у частині підписаних привілейованих та простих акцій.

Таблиця. 3.2 Пропозиції по рахунку 401 “Статутний капітал”

№	Рахунок	Субрахунок	Характеристика рахунків
401	Статутний капітал	401.1 “Задекларований капітал”	узагальнення інформації про розмір статутного капіталу в розрізі простих та привілейованих акцій
		401.2 “Підписаний капітал”	

Всі записи, що стосуються суми статутного капіталу, повинні бути відображені на антипасивному рахунку 46 “Несплачений капітал”. Рекомендується відкрити такі субрахунки: 461 “Неоплачені звичайні акції” та 462 “Неоплачені привілейовані акції”.

Таблиця 3.3 Пропозиції по рахунку 46 “Несплачений капітал”

№	Рахунок	Субрахунок	Характеристика рахунків
46	Неоплачений капітал	461 “Неоплачені звичайні акції”	це дозволить відокремити внески до статутного капіталу за видами акцій
		462 “Неоплачені привілейовані акції”	

Це відокремить вклад капіталу до статутного капіталу відповідно до видів неоплачених та сплачених акцій компанії. Усі акції повинні бути включені на субрахунок 401 “Задекларований капітал”. Для всього зареєстрованого капіталу ми пропонуємо списати “Неоплачений капітал” з рахунку 46 за допомогою кредиту “Задекларованого капіталу” з рахунку 401 простих та привілейованих акцій. Оскільки сума підписки повинна бути записана для підписки на акції то слід робити запис дебет 401.1 “Задекларований капітал” та 401.2 “Підписний капітал”.

Протягом періоду підписки в АТ існує багато витрат на формування власного капіталу, в тому числі: вартість заробітної плати незалежного аудитора; митниця; реєстраційні збори та проспект випуску акцій; плата за оплату депозитарних послуг; витрати на придбання акцій, сертифікатів; офісні та адміністративні витрати на випуск акцій; витрати на виплату винагороди страховим компаніям за випуск обігових акцій; витрати на рекламу випуску акцій. Закон не визначає процедур відображення витрат, пов'язаних з випуском акцій та розміщенням акцій. Отже, ці витрати обліковуються бухгалтером рахунком 92 “Адміністративні витрати” згідно з П (С) БО 16 “Витрати”, стаття 18 та у статті 27 або на рахунку 952 “Інші фінансові витрати” відповідно до Інструкції № 291. Ми вважаємо, що витрати, пов'язані з випуском акцій, можуть бути або адміністративними, або фінансовими витратами. Адміністративні витрати несуть засновники, коли вони підписуються на акції, а фінансові витрати виникають після реєстрації компанії. Це повинно бути відображено на рахунку 952 “Інші фінансові витрати” та відкрити аналітичний рахунок 9521 “Емісійні витрати”.

Таблиця 3. 4 Пропозиції по рахунку 952“Інші фінансові витрати”

№	Рахунок	Субрахунок	Характеристика рахунків
952	Інші фінансові витрати	9521 “Емісійні витрати”	З метою відображення витрат які виникають після реєстрації АТ (витрати пов'язані з емісією).

При розгляді витрат, пов'язаних з емісією, частка повинна бути відображена у дебеті рахунку 952 субрахунка 9521 “Емісійні витрати” у кредиті рахунку 377 “Розрахунки з іншими боржниками”. Сплата витрат, пов'язаних з випуском акцій потрібно відображати на дебеті рахунка 377 “Розрахунки з іншими дебіторами” та кредиті рахунка обліку грошових коштів.

Далі наводиться роздум бухгалтерії щодо фактичного отримання активів від засновника та інших учасників компанії.

Після реєстрації статутного капіталу надходження активів за непогашені кошти підписки, фактично отримані від засновників, інших учасників, відображаються на рахунку дебету майна та капіталу: 10, 11, 12, 15, 20, 30, 31 та кредитний рахунок 46 за типом акцій: 461 “Неоплачені звичайні акцій”, 462 “Неоплачені привілейовані акції”. Якщо загальна сума, зазначена в повідомленні, не покривається після підписки акцій протягом зазначеного періоду, тобто виникає неоплачена частка то, компанія зменшує статутний капітал до відповідного мінімуму, передбаченого законодавством.

Згідно з інструкцією № 291, статутний капітал підприємства буде зменшений через рахунок 45 “Вилучений капітал”, 46 “Неоплачений капітал” і 67 “Розрахований з учасниками” кредитний залишок. За допомогою рахунку 45 “Вилучений капітал” дуже просто скасувати затверджені акції та зменшити статутний капітал, а також зарахувати його на дебетовий рахунок 40 і кредитний рахунок 451. Однак слід пам’ятати, що викуплені акції на субрахунку 451 відображаються у ціні викупу, а статутний капітал зменшується (капітал мінус номінал скасованих акцій). Більше того, якщо ціна викупу перевищує номінальну вартість, “надлишок” вплине на зменшення додаткового власного капіталу (зменшується залишок кредиту на субрахунку 421 “Емісійний дохід”) та / або зменшення нерозподіленого прибутку (субрахунок 441 “Прибуток” або нерозподілене кредитне сальдо “доходу” зменшується). Збиток (збільшення дебетового залишку на субрахунку 442). Тоді скасування вилучених акцій може бути недостатньо - загальний статутний капітал знову буде меншим за розмір статутного капіталу. За допомогою рахунку 46 “Неоплачений капітал” ви можете зменшити борги акціонерів, які підписалися на акції, але мають непогашену заборгованість, або продати ці акції іншим інвесторам. Тоді дебетовий залишок на рахунку 46, який негативно вплинув на величину власного капіталу, зникне, але розмір статутного капіталу залишиться незмінним. За допомогою рахунку 47 “Примирення з учасниками” заборгованість перед

акціонерами може бути зменшена за рахунок зменшення номінальної вартості акцій.

Інший варіант - залишок на субрахунку 442, який є покриттям збитків за рахунок статутних коштів. Слід зазначити, що ця операція не описана у національних стандартах бухгалтерського обліку. У Директиві № 291 відсутня відповідність між дебетом рахунку 40 та кредитом рахунку 442. Але це якраз дотримання третьої частини мистецтва, лише такий випуск є логічним. На цю тему опубліковано багато публікацій. На думку багатьох аналітиків та практиків, цей шлях дуже можливий, і він передбачає компенсацію збитків компанії (її списання) за рахунок активів, які раніше були внесені до статутного фонду. АТ вже кілька років працюють у збитку, і акції, випущені цими компаніями, теоретично повинні знецінюватися, чим можна пояснити цей факт. Тому логічно визначити цей факт і відмовитись від частини номінальної вартості (або певної суми) цих акцій таким чином, щоб їх загальна вартість відповідала вартості чистих активів (тобто фактичній ціні компанії). Це забезпечить стабілізацію статутних фондів.

Складовою власного капіталу є додатковий рахунок капіталу 42 “Додатковий капітал”, який відображається у формі додаткового власного капіталу, який повинен відображати додану вартість акцій, що перевищує номінальну вартість доходу та операційний дохід від власних акцій та додатковий внесений капітал. Якщо є емісійний дохід та операційний дохід від володіння власними акціями та додаткового внесеного капіталу протягом періоду підписки на акції. Якщо протягом періоду підписки на акції є дохід від випуску, дохід відображається на субрахунку 421 “Дохід від випуску”. Ми рекомендуємо проводити аналіз та бухгалтерський облік субрахунку 421 за підтипами: 4211 “Доходи від випуску простих акцій” та 4212 “Доходи від випуску привілейованих акцій”.

Таблиця 3.5 Пропозиції по рахунку 421 “Дохід від випуску”

№	Рахунок	Субрахунок	Характеристика рахунків
421	Дохід від випуску	4211 “Дохід від випуску простих акцій”	для вистежування акцій які приносять найбільше доходу АТ протягом емісії
		4212 “Доходи від випуску привілейованих акцій”	

Це дасть змогу відстежувати, які акції можуть принести компанії більше доходу протягом періоду випуску. Для суми вкладу капіталу учасника АТ, що перевищує його номінальну вартість, вона повинна відповідати дебету дебетового рахунку 46 “Неоплачений капітал” та кредиту кредитного рахунку 421 “Емісійний дохід” відповідно до виду акцій.

Щодо коштів, що використовуються внаслідок додаткової емісії, їх не слід використовувати для споживчого попиту. Коли компанія приймає рішення про збільшення статутного капіталу при перереєстрації у АТ, а також про збільшення резервного капіталу відповідно до вимог нормативних актів, вона повинна використовувати емісійний дохід (дебетовий рахунок 421 “Дохід від випуску”, кредитний рахунок: 40. У процесі дослідження, метод вдосконалено, а акціонерний капітал збільшено за рахунок випуску нових акцій. Сума додаткових підписаних акцій повинна відобразитися шляхом вирахування із запропонованого позабалансового рахунку 09 “Оголошені додаткові акції”. Після завершення підписки на акції, Рекомендується зробити бухгалтерський запис: кредит за рахунком 09 “Оголошені додаткові акції”.

Таблиця 3. 6 Пропозиції по рахунку 09 “Оголошені додаткові акції”

№	Рахунок	Субрахунок	Характеристика рахунків
0	Позабалансові рахунки	09 “Оголошені додаткові акції”	При виникненні додаткових акцій в ході збільшення додаткового капіталу

З моменту випуску нових акцій до реєстрації збільшення капіталу АТ проходить певний проміжок часу. За цей період ці акції, виплачені готівкою або майном від акціонерів, відображаються на рахунку 46 “Неоплаченого капіталу”, але операції акціонерів перераховані Заборгованість пов'язана зі

сплатою статутного капіталу. Оскільки збільшений статутний капітал не зареєстровано (реєстрація можлива лише після розміщення частки між засновниками та відображення відповідних змін у документах про склад), ми рекомендуємо накопичувати отримані грошові кошти та кошти, отримані від інших додаткових акцій.

Складовою додаткового акціонерного капіталу має бути розрахунок 422 “Капіталу, сформованого в результаті операційної діяльності власних акцій”. Якщо учасникам присуджуються штрафи, штрафи, недоліки за несвоєчасну сплату статутного капіталу, що може частково компенсувати витрати АТ, пов’язані з неоплаченим підписним капіталом, вони повинні відображатися на дебетовому рахунку каси та кредитному рахунку “Додатковий капітал” 42. Кошти, що надійшли на цей рахунок, є джерелом збільшення власного капіталу.

Таблиця 3.7 Пропозиції по рахунку 42 “Додатковий капітал”

№	Рахунок	Субрахунок	Характеристика рахунків
42	Додатковий капітал	422 “Капітал, сформованого в результаті операційної діяльності власних акцій”	для відображення штрафів та пені учаснику за несвоєчасність сплати статутного капіталу
		423 “Необоротні активи, зібрані безкоштовно”	для відображення в обліку додатково внесеного капіталу
		424 “Капітал корпоративного розвитку”	

Облік додаткового внесеного капіталу повинен здійснюватися за допомогою субрахунків: 423 “Необоротні активи, зібрані безкоштовно”, 424 “Капітал корпоративного розвитку”, і 425 “Інший додатковий капітал”. Рахунок 423 “Необоротні активи, зібрані безкоштовно” - рахунок з доданою вартістю є дуже потужним, що є результатом необоротних активів, отриманих компаніями від юридичних та фізичних осіб безкоштовно. Кредит на рахунку відображає збільшення вартості майна, оскільки ми вважаємо, що дебет (оскільки дані в Директиві 291 відсутні) відображає, що цей вид додаткового капіталу списується на інші рахунки капіталу (наприклад, на резервні рахунки) при вибутті вільних необоротних активів, прибуток). Такі

передачі повинні бути зафіксовані в основному документі, і слід зазначити, що необоротні активи передаються безкоштовно, і лише за цих умов слід реєструвати їх справедливую вартість.

Внесок засновника в процесі підписки на акції буде накопичений на поточному рахунку для формування статутного капіталу компанії. Після реєстрації статутного капіталу кошти, відраховані з цих коштів, будуть зараховані на рахунок 311 “Поточний рахунок у національній валюті”, і лише за призначенням. Якщо сума підписки на акції не досягне встановленого мінімуму (60% від запасу), кошти будуть повернуті засновникам та учасникам, а відкритий банківський рахунок буде закритий.

Впровадження встановлених методологічних рекомендацій у практику корпоративної діяльності дасть змогу вести облік статутного капіталу, що, в свою чергу, забезпечить надійну інформацію про рух капіталу АТ, яке є діючим формуванням для поточних та стратегічних цілей управління.

ВИСНОВКИ

Враховуючи, що акціонерне товариство є формою бізнесу, ефективна методологія підтримує формування, зміну та використання статутного капіталу на таких підприємствах для ведення бухгалтерського обліку, що покращить повноту та точність інформації про їх фінансові активи у фінансовій звітності, тим самим надаючи можливість користувачам приймати обґрунтовану та виважену інформацію. Досягти збалансованого прийняття управлінських рішень в АТ та європейському цивілізованому рівні нагляду за корпоративними відносинами.

Практичні аспекти обліку статутного капіталу здійснено на матеріалах ПРАТ “Технологія”.

Метою діяльності підприємства є виробництво герметизуючих та пакувальних матеріалів.

За результатами фінансово-господарської діяльності підприємства встановлено що основні економічні показники протягом 2016-2019 року загалом задовільні. Аналіз власного капіталу дозволяє зробити висновок, що у проаналізованому періоді спостерігається його зростання. Однак, спостерігається зниження валового прибутку та відповідно скорочення рентабельності продажу, що означає зменшення дохідності реалізованої продукції на досліджуваному підприємстві.

Фінансова стійкість підприємства в цілому за проаналізований період покращилась, про це свідчить, що за аналізований період в підприємства наявні показники власного капіталу, а отже підприємство фінансово незалежне. Аналогічна ситуація з показниками фінансової залежності, маневреності, фінансового ризику та фінансової стабільності.

Результати розрахунків фінансового левериджу за аналізований період зменшились, що є позитивним фактором для підприємства, оскільки зменшився відсоток фондів наданих кредиторам.

Проблемним питанням щодо обліку статутного капіталу АТ є те що, правова база для роботи зі статутним капіталом недостатня. Чинне законодавство, бухгалтерське та податкове законодавство суперечать один одному, і бракує методологічної підтримки для оцінки розміру статутного капіталу на основі стандартів справедливої вартості та вартості чистих активів - ці проблеми спричинили багато невирішених проблем.

В результаті проведеного дослідження розроблено критичний аналіз Закону України “Про акціонерні товариства”.

Важливою умовою зростання економіки України є розвиток законодавства про компанії та формування його комплексної системи, що підвищить конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість українських компаній, а також забезпечить прозорість та ефективність державного нагляду за відносинами компаній.

Серед проблем, що виникають у бухгалтерській практиці, особлива роль полягає у відображенні зменшення статутного капіталу, оскільки статутний капітал не відповідає чистим активам підприємства.

Також серед недоліків є те що у разі заборгованості зі внеску до статутного капіталу АТ не має права виплачувати дивіденди, включаючи виплати акціонерам, які повністю сплатили заявлені акції.

Для вдосконалення обліку статутного капіталу запропоновано шляхи його вдосконалення.

Таким чином з метою усунення проблем та недоліків в результаті дослідження було запропоновано шляхи їх вдосконалення. Запровадження даних методів дозволить покращити підприємству облік статутного капіталу, вчасність та достовірність відображення інформації.

Для узагальнення інформації про розмір статутного капіталу в розрізі простих та привілейованих акцій запропоновано відкрити такі субрахунки як 401.1 “Задекларований капітал” та 401.2 “Підписаний капітал”.

До контрпасивного рахунка 46 “ Неоплачений капітал” запропоновано відкрити такі субрахунки як: 461 “Неоплачені звичайні акції” та 462

“Неоплачені привілейовані акції”. Це дозволить відокремити внески до статутного капіталу за видами акцій.

Так як витрати пов’язані з випуском акцій можуть бути не тільки адміністративними, а ще й фінансовими то слід відкрити аналітичний рахунок 9521 “Емісійні витрати”, для того щоб відображати витрати які виникають після реєстрації АТ (витрати пов’язані з емісією).

Для відображення фактичного надходження активів від засновників та решти учасників, якщо у встановлений термін підписки на акції покрита не вся сума, яка зазначена в договорі то за кредитом рахунка 46 “Неоплачений капітал” рекомендуємо відкрити такі субрахунки як: 461 “Неоплачені звичайні акції” та 462 “Неоплачені привілейовані акції”.

Для того щоб відстежувати які акції приносять найбільше доходу АТ протягом емісії, пропонуємо вести аналітичний облік за видами акцій: 4211 “Дохід від випуску простих акцій” та 4212 “Доходи від випуску привілейованих акцій”. Якщо виникають додаткові акції в ході збільшення додаткового капіталу то їх потрібно відображати на позабалансовому рахунку 09 “Оголошені додаткові акції”.

Для відображення штрафів та пені учаснику за несвоєчасність сплати статутного капіталу пропонуємо відкрити рахунок 422 “Капітал, сформованого в результаті операційної діяльності власних акцій”, кошти які надійдуть на цей рахунок, будуть джерелом збільшення акціонерного капіталу. Цей рахунок є складовою додаткового акціонерного капіталу. Також для відображення обліку додатково внесеного капіталу пропонуємо відкрити такі субрахунки: 423 “Необоротні активи, зібрані безкоштовно” та 424 “Капітал корпоративного розвитку”.

Запропоновані шляхи вдосконалення, що містяться в даній роботі направлені на удосконалення організації та методики обліку статутного капіталу АТ. Вони дозволять формування достовірної інформації про рух статутного капіталу АТ, для своєчасного прийняття управлінських рішень та подальшого розвитку підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Акімова Н.С., Безпалова О.О. Облікові аспекти змін статутного капіталу акціонерного товариства // Вісник ЖДТУ № 3 (53) - Економічні науки - С 18-20
2. Алборов Р.А. Аудит учредительных документов, видов деятельности и формирования уставного капитала организации // Экономика сельскохозяйственных перерабатывающих предприятий. [Текст] / Р.А. Алборов – 2000. - № 3. – с. 25 – 29.
3. Бізнес-каталог підприємств України онлайн [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.ua-region.com.ua/14022407>
4. Блащук М. Формування статутного капіталу товариств у Україні та за кордоном [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://195.22.112.37/bitstream/ntb/4736/1/69.pdf>
5. Бондар М.І., Примаченко О.Л. Особливості обліку формування статутного капіталу акціонерних товариств [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://elar.nung.edu.ua/bitstream/123456789/7390/1/6931p.pdf>
6. Бутинець Ю.Ф. Вісник ЖІТІ. [Економічні науки] / Ю.Ф. Бутинець – 2002. - № 20.- с. 42-48.
7. Бутрин Н.С. Порядок формування та зміни статутного / складеного капіталу [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://lawreview.chnu.edu.ua/visnuku/st/578/13.pdf>
8. Варічева Р.В. Облік змін у складі статутного капіталу акціонерних товариств // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна № 970, 2011 р - С 28-32.
9. Варічева Р.В., Боримська К.П. Облікова політика як інструмент організації бухгалтерського обліку власного капіталу на акціонерних товариствах // Вісник соціально-економічних досліджень, 2011 рік, випуск 3 (43) - С 37-49

10. Волинець В.І., Мельничук І.В. Автоматизований облік статутного капіталу акціонерних товариств [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://volynets-vi.io.ua/files/0001/57/00015796.pdf>
11. Гарагович О.В. Формування статутного капіталу акціонерних товариств // Вісник Академії адвокатури України - том 12 - число 3 (34) - 2015 р. - С 30-38
12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV, зі змінами.
13. Долинская В.В. Унификация правового регулирования имущественных отношений в гражданском и корпоративном законодательстве / В.В. Долинская // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право». – 2010. – № 929. – С. 32–36.
14. Єршова Н.Ю., Портна О.В. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум / Навчальний посібник – Львів, «Манголія 2006», 2015 – 312 с.
15. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI, чинний. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
16. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV.
17. Законом України «Про господарські товариства»
18. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291.
19. Іщенко Я.П. Формування та облік власного капіталу в товариствах з обмеженою відповідальністю: стан нормативно-правового врегулювання // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики, 2019, № 1 - С 136-146
20. Костова Н.І. Функції статутного капіталу акціонерних товариств [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.apdr.in.ua/v68/53.pdf>
21. Лист Міністерства фінансів України від 21.12. 2005 р. № 31-34000-10-5/27793 “Про облікову політику”.

22. Лист МФУ від 29.07.03 № 04230-04108 “Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності”
23. Любар О.О. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку власного капіталу [Електронний ресурс]. - Режим доступу:http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/101.pdf
24. Мельник Т.Г., Димніч В.В. Особливості обліку власного капіталу в акціонерних товариствах [Електронний ресурс] - Режим доступу:<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/3/147.pdf>
25. Методика аналізу фінансових результатів роботи підприємства [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ahd.vlynko.com/rezylt.htm>
26. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності. – Режим доступу: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/mizhnarodni-standarti-bukhgalterskogo-obliku-ta-finansovoji-zvitnosti?app_id=24
27. Олійник Т.О., Глушко О. Особливості процедури статутного капіталу підприємств - господарських товариств акціонерного типу [Електронний ресурс]. - Режим доступу:http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/795/1/Oliinyk_Features_accounting_procedures.pdf
28. Офіційний сайт інформаційно-аналітичного журналу "вісник. Право знати все про податки і збори" [електронний ресурс]. – операції зі статутним капіталом господарських товариств: правові засади, порядок формування, бухгалтерський облік. дата доступу: 11.02.2018 р. – режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/5717?issue=131>
29. Офіційний сайт інформаційно-аналітичного журналу «вісник. Право знати все про податки і збори» [Електронний ресурс]. – операції зі статутним капіталом господарських товариств: правові засади, порядок формування, бухгалтерський облік. дата доступу: 11.02.2018 р. – режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/5717?issue=131>.
30. Офіційний сайт ПРАТ "Технологія" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://technologia.com.ua/>

31. Палатников И.В. Руководство по счетоводству. [Текст] / И.В. Палатников – Тифлис, 1927. – 237 с.
32. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291
33. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
34. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88.
35. Примаченко О.Л. Ноауково-практичний аспект організації обліку формування статутного капіталу господарських товариств [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/1/61.pdf>
36. Про господарські товариства [Електронний ресурс]: Закон України затв. ВРУ 19.09.91 р. № 1576-XII: [зі змінами та доповненнями]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
37. Про затвердження Положення про порядок збільшення (зменшення) розміру статутного капіталу акціонерного товариства [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0280-07#Text>
38. Самойлова Т.А. Окремі аспекти формування та обліку статутного капіталу підприємств різних форм власності // Всеукраїнський Науково-виробничий журнал “Інвестиційні технології” - С 132-137
39. Ткаченко, Н.М Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України [Текст] : підручник / Н.М. Ткаченко. – К.: А.С.К., 2001. – 295с.
40. Туркот О.А., Рурак В.С. Щодо джерел і порядку формування статутного капіталу акціонерного товариства // Науковий вісник 4 ' 2017, ISSN 2311-8040, Львівського державного університету внутрішніх справ - С 153-161
41. Фінансовий облік: Підручник: у 2 ч. – Ч. 2 / [М. І. Бондар, В. І. Єфіменко, Л. Г. Ловінська та ін.]; за заг. ред. М. І. Бондаря та Л. Г. Ловінської. – К.: КНЕУ, 2012. – 510 с.
42. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV.

43. Янчева Л.М., Юнакова Н.О. Економіко-правові аспекти обліку в акціонерному товаристві [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<https://core.ac.uk/download/pdf/81588043>

Додаток А

SUMMARY

Taran N.V. Organization and methods of the authorized capital accounting in joint-stock company. - Qualifying work of the master. Sumy State University, Sumy, 2020. Theoretical, methodological and practical aspects of methodology and accounting of the authorized capital of a joint-stock company are investigated in this paper. The main purpose of this study is to develop recommendations for improving the methodology and accounting of the authorized capital of the company. Methods and accounting of the authorized capital of the joint-stock company are investigated.

Key words: authorized capital, accounting of authorized capital, joint-stock company.

АНОТАЦІЯ

Таран Н.В. Організація і методика обліку статутного капіталу акціонерного товариства – Кваліфікаційна робота магістра. Сумський Державний Університет, Суми, 2020 р. У роботі досліджено теоретичні, методичні та практичні аспекти методики і обліку статутного капіталу акціонерного товариства. Основною метою цього дослідження є розробка рекомендації щодо удосконалення методики обліку статутного капіталу акціонерного товариства. Досліджено методологію облік формування та змін розміру статутного капіталу акціонерного товариства.

Ключові слова: статутний капітал, облік статутного капіталу, акціонерне товариство.